

[Birgith Mogensen]

CD har fra partiets start fremhævet, at den hjemmegående husmoders eller husfaders værdi for samfundet økonomisk er beregnet alt for lavt. Vi har samtidig ment, at problemet også har en meget vigtig psykologisk betydning for hele familielivet. Vi er sikre på, at børn senere som voksne vil klare deres livsproblemer nemmere, hvis en af forældrene kan tage sig af børn og hjem mindst den halve dag. Ingen er vel i tvivl om, at forældrenes opdragelse og dermed indflydelse generelt set udvikler børn til positive medmennesker.

På nuværende tidspunkt har vi ca. 450.000 hjemmegående husmødre. Økonomer har beregnet deres samfundsværdi til ca. 20 mia kr. om året, dvs. ca. 43.000 kr. pr. hjemmegående eller, sagt på en anden måde, i alt ca. 6 pct. af det danske nationalprodukt.

Kritiske røster siger ironisk, at det er en høj pris for at producere bedre samfundsborgere. Det mener CD ikke, tværtimod. Vi mener, det er en særdeles lønsom investering. Desuden må vi regne med, at den hjemmegåendes job meget tit også dækker pasning af syge og/eller ældre familiemedlemmer, syning og reparation af tøj, en slags genbrug, madlavning, rengøring osv. osv. Ligeledes har de fleste af os erfaring for, at den part af tosommenheden, der skal klare et heldagsjob, er bedre tilpas og producerer mere, hvis han eller hun ved, at hjemmefronten er i gode hænder.

Hjemmegående husmødres dagpengeforsikring er for dårlig og for dyr. Den kan ikke betale for hjemmehjælp. CD synes, at en hjemmegående bør have en eller anden form for godtgørelse, eventuelt en forhøjelse af børnetilskud. Det siger sig selv, at debatten i dag ikke drejer sig om et spørgsmål af partipolitisk art. I CDs gruppe som formentlig i alle partigrupper hersker der en mængde varierede synspunkter. Mit indlæg her afspejler kun en del af disse synspunkter.

Tove Jørgensen (DKP):

Der er flere ordførere, der har omtalt kvinder, der vælger at blive hjemme, mens børnene er små, men mon der er nogen, der har fortalt de kvinder, der, som hr. Bertel Haarder siger, vælger at blive hjemme, mens børnene er små, at de efter al sandsynlighed aldrig vil kunne vende tilbage til arbejdsmar-

kedet, og at de vil komme til at tilbringe en stor del af deres liv i relativ ørkesløshed eller med privat sysselsættelse fortrinsvis med den terapeutiske funktion at undgå kedsomhed eller depression, at det er de livsvilkår, man vil tilbyde store dele af befolkningen?

Det spørgsmål, som kristeligt folkeparti har rejst her i dag, er revet ud af en større sammenhæng. Det burde have lydt: hvorledes skal vi tilrettelægge sammenhængen mellem samfundets sociale og produktive liv?

Det er kendetegnende for både perspektivplaner og planlægning af de offentlige investeringer, at man totalt har afstået fra at gribe ind over for den produktive sektor, der fortrinsvis ejes af private, at man har afstået fra enhver form for planlægning af hele dette væsentlige område. Man undlader at tage den nødvendige diskussion op om, hvordan vi skal tilrettelægge samfundets produktion, således at den danner grundlag for de bedst mulige levevilkår for de flest mulige mennesker, hvorledes vi skal indrette samfundets sociale liv, således at den restitution og fornyelse, der finder sted i den sociale sektor – og her tænker jeg både på familien og på de institutioner osv., hvor børn og andre færdes – bedst muligt står i balance med og fremmer den produktion, der betinger hele vores leve-niveau.

En sådan diskussion kan ikke tages under kapitalistiske produktionsformer, for den betinger, at man er parat til at tage konsekvensen af, at samfundet har udviklet sig til en helhed, hvor alle er afhængige af alle.

Vi lever ikke længere i et samfund, hvor familien er den væsentligste sociale og økonomiske enhed. Vi lever i et samfund, hvor familien er reduceret til en kernefamilie, til et atom bestående af en eller to voksne produktive plus et eller flere børn, samt med store befolkningsgrupper uden familierelationer på nogen som helst vis, f. eks. mange enlige, ældre og ugifte.

Gennemsnitligt fødes der 1,7 børn pr. kvinde. Det spørgsmål, som kristeligt folkeparti rejser, er ikke kun spørgsmålet om værdien af den hjemmearbejdende ægtefælles indsats. Det er spørgsmålet om, hvorledes vi skal sikre den næste generation. Hvem skal opdrage den, hvem skal betale for dens opvækst, og hvor mange ressourcer kan og vil vi afsætte til denne opgave? Her må vi fra DKPs side slå fast, at børnenes opvækst ikke